

SAMEN
WERKEN AAN
LEEFBARE
KERNEN

DECEMBER 2018

KERNVISIE LEEFBAARHEIDSPAN ZWAAGDIJK-WEST NATUURLIJK DICHTBIJ

NATUURLIJK DICHTBIJ

Voor u ligt de kernvisie van Zwaagdijk-West. Deze kernvisie is tot stand gekomen met medewerking van de inwoners. De basis hiervoor ligt bij een drukbezochte bewonersbijeenkomst op 30 mei 2017, de dorpschouw op 10 juli 2017 en de gehouden enquête van de gemeente Medemblik in juli 2017.

Deze kernvisie bestaat uit drie delen. Deel 1 is de algemene inleiding, deel 2 verwoordt wat de opbrengsten zijn uit de verzamelde meningen van de dorpsbewoners en deel 3 is de vertaling van die meningen in het kader van de omgevingswet. Wij hebben tot dit laatste onderdeel gekozen om vooruitlopend op deze wetgeving een duidelijke toekomstvisie neer te zetten voor het dorp Zwaagdijk-West.

Peter van Langen voorzitter

Giel Nijpels, secretaris

Steve Wijnberg, penningmeester

Carla Dekker, Cees Diekman en Gerard Hogeboom, leden

Foto's gemaakt door Maria Weeber

DEEL 1

ALGEMENE INLEIDING

De democratische controle hangt af van de gemeenteraad en deels ook van provinciale staten.

Mensen wonen in een dorp en in de gemeente Medemblik, die bestaat uit zeventien kernen.

Zwaagdijk-West is één van de kleinste dorpen in de gemeente Medemblik.

Inwoners identificeren zich met het dorp, zeker in Zwaagdijk-West, sturen hun kinderen naar de lokale school, gingen naar de kerk in het eigen dorp (dat is vanaf juli 2018 niet meer mogelijk) en hebben hun dorps huis de Wildebras. Het dorp is daarmee een veel kleinere eenheid dan de grote gemeente waartoe Zwaagdijk-West behoort.

Daarmee zijn twee problemen benoemd. Het besturen vanuit de gemeenteraad wordt gevoeld als een bestuur op te grote afstand en op een schaal die niet herkenbaar is voor de dorpsbewoners. Voorbeelden daarvan zijn voor Zwaagdijk-West allereerst de Westfrisiaweg die vlak naast het dorp loopt en zonder voldoende inspraak van de inwoners is aangelegd. Een tweede voorbeeld is het bedrijventerrein Zevenhuis dat door de oude gemeente Wognum is overgedaan aan Hoorn. Op Zevenhuis zou oorspronkelijk geen hoogbouw worden toegelaten, maar de gemeente Hoorn vormt haar eigen beleid zonder rekening te houden met het dorps en landelijke karakter van Zwaagdijk-West. Hoorn wil grotere hoogtes en afmetingen toestaan. Er werd wel vaak overleg gevoerd met de dorpsbewoners, maar er wordt weinig met de adviezen gedaan. De gemeente Medemblik maakt hiertegen onvoldoende een harde vuist. Zij zitten op te grote afstand van hetgeen in het dorp speelt.

Het besef dat Zwaagdijk-West de laatste vijf jaar veel te lijden heeft gehad door ontwikkelingen aan de zuidrand van het dorp, gecombineerd met de ervaringen dat de inspraak van de dorpsbewoners vrijwel geen invloed hadden op hoe deze plannen werden uitgevoerd, maakte dat wij in 2017 een dorpsvisie wilden ontwikkelen om op een andere manier het geluid van de dorpsbewoners te laten horen. Bovendien had de Dorpsraad behoefte aan een meerjarenplan, waarbij er doelen konden worden opgesteld met een planning en helderheid hoe de gemeente Medemblik hierop zou reageren. In de loop van de 2017 kreeg de Dorpsraad het verzoek mee te werken aan een kernvisie. De toch al geplande langetermijnvisie kon zo opgaan in een dorpsvisie.

Democratie dichtbij huis is een voorwaarde voor de acceptatie van grote bestuurlijke eenheden. Dat wordt ook wel participatieve democratie genoemd. De best denkbare gesprekspartner voor een gemeente is een kernraad, in onze situatie de Dorpsraad. Het probleem is de legitimatie van deze raden, die veelal niet democratisch zijn gekozen. Kern- en/of dorpsraden moeten laten zien dat zij er alles aan doen de stem van de inwoners te laten horen. Daarvoor zijn afspraken gemaakt met de gemeente Medemblik.

Van de Dorpsraad mag worden verwacht dat het de leefbaarheid van het dorp vooropstelt. Dat betekent dat het de belangen behartigt van het dorp en de verschillende meningen en stromingen binnen de kern rondom specifieke vraagstukken en onderwerpen zichtbaar maakt. Daarbij is het van belang dat zij voldoende representativiteit heeft in relatie tot haar achterban. Feitelijk hebben de dorpsraden afgesproken dat zij regelmatig dorpsbewoners uitnodigen op openbare vergaderingen en dat de Dorpsraad een visie op het dorp ontwikkelt en onderhoudt.

De Dorpsraad ontwikkelt daarmee een beleidskader van het dorp voor de gemeente. De gemeente betreft op haar beurt de Dorpsraad, daar waar passend en relevant, bij voorbereiding en uitvoering van beleid en van uitvoering- en beheerplannen die van invloed zijn op de leefomgeving. De gemeente streeft ernaar de inbreng van de kernraden ten minste te behandelen als een advies en koppelt terug hoe met het advies wordt omgegaan.

Toch is er nog veel niet helder. In het kader van de omgevingswet bepaalt de lokale bevolking, in dit geval de Dorpsraad als vertegenwoordiger daarvan, het beleidskader en volgt de gemeente de Dorpsraad zoveel mogelijk daarin. De gemeente stelt zich nu nog op het standpunt dat zij de beleidskaders vaststelt en dat dorpsraden (ten minste) adviesrecht hebben. Een andere onduidelijkheid is de mate van ondersteuning van het gemeentelijk ambtenarenapparaat en de financiële armslag die de Dorpsraden krijgen. Nu wordt elke Dorpsraad (of kernraad) financieel ondersteund tot een maximum bedrag. De Dorpsraad is van mening dat voor innovatief beleid meer geld nodig is, om bijvoorbeeld meer te investeren in de communicatie naar de inwoners, deskundiger maken van de leden van de Dorpsraad en overleg met brancheorganisaties van Dorpsraden zoals Dorpswerk Noord-Holland.

WAAROM EEN KERN- OF DORPSVISIE

Kernen zijn een speerpunt voor de gemeente Medemblik en daarom heeft het gemeentebestuur opdracht gegeven om hiervoor een visie en ambitie te ontwikkelen en deze ook waar te maken. Vitale, leefbare kernen zijn daarbij het doel en uitgangspunt. Steeds meer ligt de nadruk op de beleving en ervaring van de inwoners.

Leefbaarheid begint en eindigt bij de burger. Om meer zicht te krijgen op vitale en leefbare kernen heeft het gemeentebestuur in zijn algemeenheid het voorstel gedaan een proces te starten met plannen per kern. Zoals hierboven al uitgelegd had de Dorpsraad reeds in de lente van 2017 besloten een dorpsvisie te ontwikkelen. De Dorpsraad had de behoefte een planning te maken waar de Dorpsraad naar toe gaat in de komende jaren. In dit proces hebben de Dorpsraad en de ambtenaren van de gemeente elkaar gevonden.

Een kern- of dorpsvisie is gericht op het verbeteren van de leefbaarheid in het dorp. Een dergelijke visie geeft inzicht in vragen zoals: Wat maakt het dorp uniek, waar staat het dorp nu, wat moet worden behouden, wat is te versterken of wat af te bouwen? Bovendien is het belangrijk inzicht te krijgen in waarmee inwoners aan de slag willen en welke rol hierbij is weggelegd voor gemeente, inwoners en andere partijen.

DEEL 2

ONS DORP ZWAAGDIJK-WEST

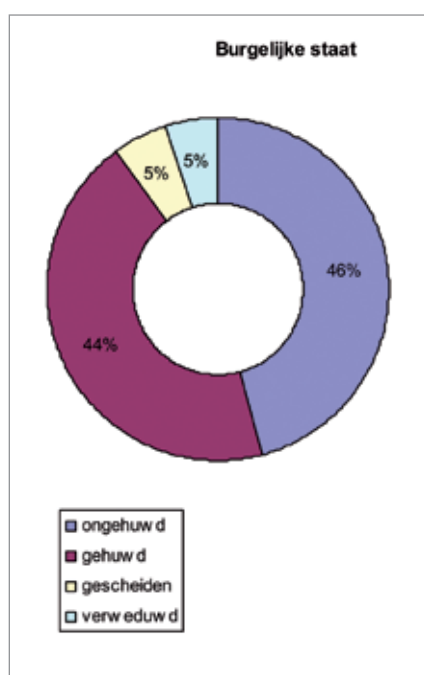
De Kromme Leek meandert naast de Zwaagdijk. Oorspronkelijk een veenrivier die uitwaterde in het Flevomeer, het huidige IJsselmeer. Menselijke bewoning dateert van ongeveer 900 jaar na het begin van onze jaartelling en de Zwaagdijk werd rond 1300 aangelegd om Drechterland en Zwaag te beschermen tegen een eventuele overstroming van de Kromme Leek. Omstreeks 1938 werd de Zwaagdijk afgegraven.

Zwaagdijk-West is een dorp met lintbebouwing. Het is een vooral agrarisch gericht dorp, de dichtbevolkte kern van bewoning ligt net ten oosten van de spoorlijn Hoorn-Medemblik. Het belangrijkste gebouw, naast school en kerk, is Dorpshuis de Wildebras waar diverse culturele en sportieve activiteiten worden gehouden.

Tot 1 januari 2007 behoorde Zwaagdijk-West tot de gemeente Wognum. Deze gemeente is opgegaan in de gemeente Medemblik. Sinds 1 januari 2011 vallen Zwaagdijk-West en Zwaagdijk-Oost weer onder één gemeente, de gemeente Medemblik. Op 15 november 2011 heeft het College van burgemeester en wethouders van Medemblik besloten aan Zwaagdijk-West, dat tot dan toe het woonplaats naambord Zwaagdijk had, per 1 december 2011 officieel een naambord Zwaagdijk-West te geven.

DEMOGRAFISCHE GEGEVENS

In 2017 had Zwaagdijk-West 585 inwoners. Het gemiddeld inkomen per inkomensontvanger was € 31.300. Het gemiddeld inkomen van Zwaagdijk-West ligt iets boven het gemiddelde inkomen van alle inwoners van Medemblik. Met betrekking tot de leeftijdsopbouw was Zwaagdijk-West in 2017 iets jonger dan heel Medemblik, met 15,1 procent van de mensen van 65 jaar en ouder (in geheel Medemblik 19,1 procent).

Er waren iets meer mannen dan vrouwen (respectievelijk 52,1 procent man en 47,9 procent vrouw). De meeste inwoners van Zwaagdijk-West waren ongehuwd (totaal 56 procent).

Van alle woningen in Zwaagdijk-West is 79 procent eigendom, 14 procent huur van de woningcoöperatie de Wooncompagnie. Van 7 procent is het onbekend, 79 procent is gebouwd voor het jaar 2000. De gemiddelde woningwaarde was € 264.000.

WAT MAAKT HET DORP UNIEK EN WAT WILLEN DE INWONERS BEHOUDEN?

Op basis van de diverse raadplegingen door de Dorpsraad onder de inwoners, is duidelijk dat het landelijke karakter en de onderlinge betrokkenheid hoog worden gewaardeerd. Het Dorpshuis 'de Wildebras' en de basisschool 'St. Lidwina' wil men behouden, evenals het in de Wildebras geconcentreerde verenigingsleven. Het landelijk karakter ten noorden van de Zwaagdijk, de omgeving van de Kromme Leek, moet eveneens blijven.

SAMENHANG DORPSRAAD EN INWONERS

De Dorpsraad is de stem van de inwoners van het dorp. De leden van de Dorpsraad doen alle moeite om de diverse meningen te horen en te verwoorden. Eenmaal per twee maanden is er een openbare vergadering. Deze staat met agenda en notulen van de vorige vergaderingen aangekondigd op de website, in Samenspel, op Facebook en Twitter. Bovendien krijgen alle inwoners, die hun mailadres hebben gegeven, een aankondiging van de vergadering. Eenmaal per jaar is de jaarvergadering. In deze jaarvergadering legt de Dorpsraad verantwoording af over het gevoerde beleid van het afgelopen jaar, inclusief een financiële verantwoording. Twee- tot driemaal per jaar is er een thema-avond over onderwerpen die door de inwoners worden aangedragen. De thema-avond wordt samen met de bibliotheekcommissie georganiseerd. De bibliotheekcommissie is verantwoordelijk voor de boeken-uitleen in de kleine bibliotheek in de Wildebras. De bibliotheek is per week twee middagen/avonden geopend.

DE ENQUÊTE

De enquête die door de gemeente Medemblik is verspreid in de diverse kernen van Medemblik is door 36 procent van de gevraagde inwoners uit Zwaagdijk-West ingevuld. Uit de resultaten kan worden opgemaakt dat 75 procent van de mensen betrokken is bij het dorp en dat 25 procent zich nauwelijks tot niet betrokken voelt. Een grote meerderheid (95 procent) voelt zich prettig in hun woonomgeving, maar 30 procent geeft wel aan dat de kern er de laatste jaren op achteruit is gegaan. Dat is veel meer dan in de andere kernen van Medemblik. De meeste mensen vinden dat er veel saamhorigheid bestaat (59 procent). De meeste mensen (72 procent) kennen elkaar.

Als men zou willen verhuizen dan het liefst naar een huurwoning (36 procent) of een seniorenwoning (32 procent), 16 procent geeft aan een nieuwbouwoorwoning te prefereren. Van alle mensen vindt 42 procent het belangrijk dat er goed openbaar vervoer komt en goede voorzieningen voor jongeren.

INPUT VAN DE INWONERS VAN ZWAAGDIJK-WEST (BEWONERSAVOND EN WIJKSCHOUW)

Op 30 mei 2017 werd een bewonersavond georganiseerd. De avond werd bezocht door 145 inwoners van Zwaagdijk-West (25 procent van alle inwoners). Op 10 juli volgde een wijkschouw. Verslagen van de bewonersavond en de wijkschouw zijn te bekijken op onze website www.dorpsraadzwaagdijk-west.nl. In de uiteindelijke beoordeling van alle wensen en adviezen heeft de Dorpsraad een waarderingsvolgorde gemaakt.

- Het belangrijkste wordt het behoud en onderhoud van het dorps huis de Wildebras gevonden, evenals de opwaardering van de speeltuin naast de Wildebras en het behoud van het voetbalveld achter de Wildebras.
- Op de tweede plaats komt de herinrichting van de Balkweiterhoek. Men vindt dat de Balkweiterhoek moet worden ingericht als woonerf en dat de woningen moeten worden gerenoveerd met een veel grotere betrokkenheid van bewoners en de woningcoöperatie de Wooncompagnie. Er heerst onvrede over het huidige beleid van verkoop van het bestaande woningcontingent van de woningcorporatie. De verbetering, of nieuwe aanleg, van de riolering moet samengaan met de totale renovatie van de wijk.
- Op de derde plaats komt de wens om nieuwe betaalbare woningen voor jongeren uit het dorp en seniorenwoningen te realiseren.
- Op de vierde plaats komt de omgeving rond kerk en school. Maatregelen moeten worden genomen om het te snel rijden te voorkomen. Er moet een zebrapad komen voor de school, het voetpad bij de kerk moet worden hersteld en parkeerplaatsen voor de school zo mogelijk uitgebreid.
- Daarnaast zijn er wensen die ongeveer gelijk gewaardeerd worden zoals een glasvezelkabel verbinding voor alle bedrijven en woningen in Zwaagdijk-West. Voorts de terugkeer van het openbaar vervoer, de opwaardering van het Meester Derrikspark en een betere zichtbaarheid van de wijkagent om het gevoel van veiligheid te bevorderen.

DEEL 3

DORPSVISIE IN HET KADER VAN DE OMGEVINGSWET

De omgevingswet gaat over de fysieke leefomgeving en alle activiteiten die daar invloed op uitoefenen. De omgevingswet heeft betrekking op de gehele fysieke omgeving en vormt het nieuwe wettelijk kader voor onderwerpen als bodem, geluid, lucht, milieu, waterbeheer, ruimtelijke ordening, monumentenzorg en natuur. Het doel van de wet is het in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en doelmatig beheren en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.

De uitwerking van de omgevingswet houdt in dat alle overheden (gemeente, provincie en centrale overheid) onder andere de taak hebben de veiligheid, het beschermen van de gezondheid en het milieu en het beschermen van landschappelijke of stedenbouwkundige waarden te waarborgen. Bovendien worden ook nog genoemd natuurbescherming, tegengaan van klimaatverandering en het bevorderen van de toegankelijkheid van openbare ruimten. Voor de gemeenten betekent het dat er een omgevingsplan wordt opgesteld met regels over de fysieke leefomgeving (omgevingswaarden). Een kenmerk van de omgevingswet is dat de regelgeving een meer algemeen, gebiedsgericht karakter krijgt en dat er meer wordt overgelaten aan initiatieven van burgers. Inwoners krijgen inspraak op de ontwikkelingen van hun leefomgeving.

In de omgevingsvisie hoort een beschrijving van de hoofdlijnen van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving, de hoofdlijnen van de voorgenomen ontwikkeling, het gebruik, het beheer, de bescherming en het behoud van het grondgebied en de hoofdzaken van het voor de fysieke leefomgeving te voeren integrale beleid. De Dorpsraad van Zwaagdijk-West maakt in het kader hiervan haar dorpsvisie, gebaseerd op de elementen van de omgevingswet, die aansluit op de wensen en behoeften van inwoners, zoals dit in hoofdstuk 2 is aangegeven.

DE DORPSVISIE ZWAAGDIJK-WEST

De kwaliteit van de fysieke leefomgeving

Zwaagdijk-West is een dorp met lintbebouwing. Het is een vooral agrarisch gerichte plaats. De relatief dichtbevolkte kern van bewoning ligt in twee kleine wijken, waarvan één nieuwbouwwijk van meer recente datum is. In de visie van de Dorpsraad wordt het landelijk karakter van het dorp zoveel mogelijk behouden. Zwaagdijk-West wordt in het zuiden begrensd door de Westfrisiawegd (N23) en ten noorden door de Kromme Leek.

De N23 is een drukke verbindingsweg tussen Hoorn en Enkhuizen die het landelijk karakter van het dorp recentelijk flink heeft aangetast. Daaraan draagt ook het bedrijventerrein Zevenhuis bij. Dit bedrijventerrein is gelegen tussen Zwaagdijk-West en de N23. Het mag duidelijk zijn dat het dorp in de gemeente Medemblik een negatieve unieke positie bezit. Het is namelijk het enige dorp in de gemeente dat de laatste jaren ernstig is bedreigd door deze twee ontwikkelingen. De Dorpsraad heeft, ondanks vele pogingen daartoe, geen enkele invloed kunnen uitoefenen op de ontwikkeling hiervan. Aan het landelijk karakter draagt bij de ten noorden van de Zwaagdijk gelegen Kromme Leek, de lintbebouwing met open ruimten daartussen en de stolpboerderijen aan de lintbebouwing.

Wat betekent dit concreet:

Het bedrijventerrein Zevenhuis en de N23

- Bij de overdracht van dit terrein door de destijds bestaande gemeente Wognum (nu Medemblik) aan de gemeente Hoorn is een aantal afspraken gemaakt over de invulling van welk soort en de grootte van bedrijven daar mogen worden gevestigd. De mondelinge afspraken over de hoogte van de bedrijfsgebouwen zijn helaas nooit vastgelegd. De gemeente Hoorn meent zich het recht voor te kunnen behouden om hoogbouw toe te staan. Dit betekent natuurlijk een aanslag op het landelijk karakter van het dorp. De Dorpsraad vindt dat hoogbouw niet mag worden toegestaan (niet hoger dan 10 meter) en vindt dat de gemeente Medemblik, in overleg met de gemeente Hoorn en de provincie, haar uiterste best moet doen dit te voorkomen. Dit speelt in de jaren 2018 t/m 2021. De Dorpsraad laat ook in de komende periode de gemeenten Medemblik en Hoorn de onwenselijkheid van hoogbouw op allerlei manieren weten.
- Een geluidswal tussen de op- en afritten van de Westfrisiaweg ter hoogte van de Balkweiterhoek is niet in de plannen opgenomen. De Dorpsraad wil dat geluidsschermen ook in dit gebied door de provincie worden aangelegd om geluidsoverlast voor de bewoners van de Balkweiterhoek tegen te gaan.
- In een deel van het gebied tussen de Zwaagdijk en de N23 broeden uilen. De projectontwikkelaar wil deze uilen uit alle macht weg hebben, liefst naar het noorden van de Zwaagdijk zodat verdere ontwikkeling van het bedrijventerrein niet wordt vertraagd. De Dorpsraad vindt dat de ontwikkelaar van Zevenhuizen moet worden aangesproken zodat er niet actief wordt ingegrepen in een gebied waar uilen broeden.
- De verbindingsweg tussen Hoorn en Enkhuizen (N23) wordt door de provincie als een provinciale weg gezien en zij gebruikt dit als argument om een maximum snelheid van honderd kilometer toe te staan. De Dorpsraad is van mening dat voor de luchtkwaliteit van het dorp, vanaf de afslag naar de Wogmergouw tot aan de afslag van de nieuwe wijk van Hoorn (de zogenaamde Strip), een maximum snelheid van tachtig kilometer wordt toegestaan en dat dit met trajectcontrole wordt gehandhaafd.

De Kromme Leek

Ten noorden van de Zwaagdijk loopt een klein veenriviertje. Dit water is een van de oudste nog aanwezige landschapselementen in deze streek. Begin 2000 waren er nieuwbouwplannen langs dit veenriviertje. Gelukkig zijn die toen niet gerealiseerd. Redelijk recent heeft men geprobeerd grote windmolens aan de Kromme Leek te bouwen. Omdat de afstand tot de dichtstbijzijnde bewoning minder was dan vijfhonderd meter zijn die plannen verhinderd. Het mag duidelijk zijn dat al die plannen een aanslag vormen op het landelijk karakter dat het noorden van de Zwaagdijk nu nog kenmerkt. De Dorpsraad meent dat, in samenwerking met de diverse partners in het gebied, vastgehouden moet worden aan het huidige karakter op zowel op korte- als lange termijn. Agrarische gronden die door vergrijzing onder de fruittelers vrijkomen moeten blijvend worden bestemd voor agrarisch gebruik. Gronden die vrijkomen door de werkzaamheden aan de N23, zoals het gebied aan het begin van Zwaagdijk-West, moeten worden gebruikt voor de aanleg van een park met boomaanplant ter compensatie van de verslechterde luchtkwaliteit van de N23. Bovendien versterkt het het karakter rondom de Kromme Leek.

Een dergelijk park biedt ook mogelijkheden voor recreatie door de inwoners van Zwaagdijk en omliggende dorpen. Op korte termijn betekent dit dat de Dorpsraad samen met de gemeente een verzoek richt aan de provincie om het braakliggende terrein te bestemmen voor boomaanplant en dat op langere termijn met de gemeente een methode wordt gevonden de naastgelegen gronden op te kopen voor boomaanplant.

Het Meester Derrikspark

De Dorpsraad heeft al enige tijd plannen voor de herinrichting van het Meester Derrikspark. Dit park, dicht tegen de Balkweiterhoek en Klokkewit in Zwaagdijk-West aan, is uitermate geschikt voor dagelijks recreëren, voor rust, natuurbeleving en voor spelende kinderen en honden. Het park moet worden hersteld omdat door de aanleg van de N23 het park is verkleind en daarvoor tijdelijke aanpassingen zijn gemaakt. De Dorpsraad wil daarom dat bij de ontwikkeling van dit park een professioneel bedrijf in samenwerking met de bewoners een plan opstelt voor de herinrichting. Op korte termijn (2018) kunnen al maatregelen worden uitgevoerd zoals dat in een eerder plan van de Dorpsraad onder woorden is gebracht. In dat plan is gesproken over het creëren van een houtsnipperpad waarop gewandeld en gefietst kan worden.

De terreinen die vrijkomen achter het voormalige bedrijf, gelegen naast de N23 bij de Balkweiterhoek, moeten in de visie van de Dorpsraad worden betrokken bij het Meester Derrikspark. De gronden van het voormalige kassenbedrijf zijn in eigendom van de provincie. Zij hebben deze gronden aangekocht in verband met de uitbreiding van de Westfrisiaweg. De woning aan de Balkweiterhoek 76 is bestemd als 'wonen'. De rest van het perceel heeft de bestemming 'agrarisch', zonder bouwvlak. De Dorpsraad wil in een gezamenlijke brief de provincie verzoeken deze grond te betrekken bij het park en tevens gelden beschikbaar te stellen voor de herinrichting.

Woningbouw

De Dorpsraad wil een korte- en lange termijn planning voor woningbouw. Er is behoefte aan starterswoningen voor jongeren en woningen voor senioren. Langs de Zwaagdijk liggen een aantal percelen die de mogelijkheid bieden tot kleinschalige woningbouw. De Dorpsraad is van mening dat de partij die hiervoor initiatieven kan nemen. Wel kan samen met de gemeente en de woningcorporatie een commissie worden samengesteld die de noodzakelijke voorbereidingen treft. Het streven daarbij moet zijn dat in 2019 een plan op tafel ligt dat besproken kan worden met de inwoners van Zwaagdijk. In de omgevingsvisie kan worden opgenomen dat overbodige regels worden afgeschaft. Dit bevordert de snelheid van woningbouw.

Behoud van de Stolpboerderij

De Dorpsraad vindt dat er een beleid moet komen voor het behoud van de stolpboerderijen in Zwaagdijk-West. Er kan worden aangesloten bij de visie die de 'Boerderijenstichting Noord-Holland Vrienden van de Stolp' heeft neergelegd in de memo: 'Vierkant achter de stolp 2.0' - Handreiking voor gemeentelijk stolpenbeleid, nu en onder de Omgevingswet april 2018. In dit beleid wordt beschreven welke instrumenten er voor een gemeente zijn om stolpen te behouden. Voorbeelden daarvan zijn: toestemming voor gesplitst wonen, afdwingen van onderhoud bij verwaarloosde stolpen, de mogelijkheid voor het aanwijzen van een gemeentelijk monument of een karakteristiek gemeentelijk gebouw.

Daarvoor moet eerst een inventarisatie worden verricht van de bestaande stolpen in Zwaagdijk-West. Onder meer moet de staat van onderhoud en de historische- en beeldbepalende waarde voor het dorp worden beschreven. De Dorpsraad is van mening dat dit in samenwerking met genoemde Boerderijenstichting in 2019 kan worden verricht waarna in overleg met de Dorpsraad tot een beleid kan worden gekomen.

De kerk

De inwoners willen de kerk als gebouw behouden met eventueel een andere maatschappelijke functie. De kerk is in het bestemmingsplan Dorpskernen IV aangeduid als 'karakteristiek'. Voor gebouwen met deze aanduiding geldt instandhouding en bescherming. Hiermee worden de karakteristieke hoofdvorm en de karakteristieke elementen van de kerk beschermd. De Dorpsraad wil dat de maatschappelijke functie van de kerk conform het bestemmingsplan behouden blijft. Wanneer er een initiatiefnemer komt wil de Dorpsraad worden betrokken bij de uiteindelijke beoordeling van de bestemming.

Opwaardering Balkweiterhoek

De wijk Balkweiterhoek is de laatste jaren in een neerwaartse spiraal terecht gekomen. Woningen zijn door de woningcorporatie verkocht, waardoor een zogenaamd gespikkeld bezit is ontstaan. Renovatie en onderhoud wordt onvoldoende afgestemd met de huiseigenaren in de wijk. Bovendien is het aantal sociale huurwoningen, vooral van belang voor startende jongeren, afgenomen. De riolering van dit wijkje toe aan vernieuwing. De Dorpsraad wil dat bij herstructurering van deze wijk, inclusief de vernieuwing van de riolering, de bewoners nauw worden betrokken.

De geuite wensen van de bewoners zijn: de inrichting tot woonerf, een plan voor renovatie en onderhoud waaraan ook de huiseigenaren kunnen meedoen. Vrijgekomen woningen moeten worden toegevoerd aan de lokale bevolking. De gemeente wil een verbindende rol spelen naar de Wooncompagnie. De Dorpsraad stelt voor om in het laatste kwartaal van 2018 te komen tot een werkgroep waarin bewoners van de wijk zijn vertegenwoordigd. In de werkgroep moet ook een vertegenwoordiger van de Dorpsraad zitting nemen, evenals ambtenaren van de gemeente en vertegenwoordigers van de Wooncompagnie. Begin 2019 zou er een plan kunnen liggen dat de instemming heeft van de commissieleden. In de loop van 2019 kan dan met de herinrichting worden begonnen. De Dorpsraad wil dat de lokale politiek zich uitspreekt voor een selectieve toewijzing van vrijgekomen sociale huurwoningen voor inwoners van het dorp. Ook wil de Dorpsraad dat wordt vastgelegd dat in geval van toewijzing van woningen aan statushouders eerst overleg plaatsvindt met de buurtbewoners en een vertegenwoordiger van de Dorpsraad in verband met snelle integratie en acceptatie in de buurt.

Energietransitie

De energietransitie is voor een klein dorp een enorme uitdaging. De transitie van de lage temperatuur warmtevoorziening gebeurt voor een belangrijk deel lokaal en daar hoort ook lokale besluitvorming en verantwoordelijkheid bij. Onder de inwoners van Zwaagdijk-West is onduidelijkheid of, en in welk tempo, de energietransitie moet plaatsvinden. Inwoners zien door de bomen het bos niet meer, overzien de mogelijkheden niet of hebben gewoonweg het geld hiervoor niet.

Vragen die bij de inwoners van Zwaagdijk-West leven zijn onder andere: welke alternatieven voor verwarming zijn het beste voor een dorp als Zwaagdijk-West, in welk tempo wordt de energietransitie uitgevoerd en wie financiert deze veranderingen? Inbreng en alternatieven vanuit de inwoners van ons dorp en eventuele lokale initiatieven zijn heel belangrijk. De gemeente kan haar rol pakken bij het intensiveren van de dialoog met inwoners en bestaande bedrijven aan de Zwaagdijk over de gevolgen en maatregelen. Dit kan plaatsvinden in nauw overleg met de Dorpsraad en woningbouwcorporatie de Wooncompagnie. Het is goed dat de gemeente een energieloket heeft ingericht, waar inwoners terecht kunnen met hun vragen en wensen. Dit energieloket kan dienen voor de regie van de transitie, voor de aanvraag van subsidie of leningen en voor het maken van collectieve afspraken.

Een klein dorp als Zwaagdijk-West kan bij uitstek een voorbeeldrol vervullen voor de rest van de gemeente Medemblik. Welke mogelijkheden voor verandering ziet de Dorpsraad? Te denken valt aan oplossingen zoals het isoleren van bestaande woningen en het gebruik van daken voor zonnepanelen zoals het initiatief 'postcode roos'. Hierbij worden zonnepanelen op het dak van bijvoorbeeld een loods of bedrijf geplaatst. Bewoners in hetzelfde postcodegebied kunnen participeren en daarmee voordeel van zonnepanelen hebben als ze deze niet op een eigen dak kunnen plaatsen. Denk daarbij ook aan gebruik van de daken van de kerk en het dorpshuis.

Bovendien kan de gemeente een rol spelen bij het aanleggen van zonnepanelen door particulieren. Denk aan subsidieregelingen, procesondersteuning als het collectief zoeken naar een goede en goedkope aanbieder, het regelen van de BTW teruggaaf enzovoort. Ook voor de vervanging van gasverwarming kan een plan worden opgesteld: bijvoorbeeld collectief inkopen van warmtepompen. Veel aandacht moet worden gegeven aan het minimaliseren van geluidsoverlast en onderzoek naar alternatieve mogelijkheden van warmteaanbod, zoals een warmtenet of het gebruik maken van geotechniek. Voor de energietransitie kan een tienjarenplan worden opgesteld met als streven in 2028 een gasloos dorp te realiseren.

VEILIGHEID, GEZONDHEID EN WELZIJN

Veiligheid en sociale leefbaarheid

Een onderdeel van onze dorpsvisie is de veiligheid en sociale leefbaarheid van het dorp. Bij veiligheid denken wij aan twee aspecten. Uiteraard de verkeersveiligheid en op de tweede plaats de sociale veiligheid. Daarbij kan onder andere worden gedacht aan het beheersen van criminaliteit, het tegengaan van drugsgebruik en het tegengaan van burenoverlast. Dat kan worden bereikt door goede samenwerking (en zichtbaarheid) van burgemeester, politie en de buitengewoon opsporingsambtenaar (BOA). Er kunnen concrete afspraken komen over bereikbaarheid en protocollen hoe te handelen in geval van de genoemde problemen. Naast repressie moet aandacht zijn voor preventie. De inzet van een jongerenwerker, de rol van het dorpshuis en de verenigingen in het dorp spelen daarbij een grote rol. De Dorpsraad wil een kleine werkgroep met de betrokken diensten samenstellen om tot een toekomstbestendig plan te komen. Deze werkgroep kan al in 2018 worden gestart.

Dorpshuis de Wildebras

Voor het dorp is de functie van het Dorpshuis de Wildebras van eminent belang. In overleg met het bestuur van de Wildebras moet duidelijk worden wat op de lange termijn nodig is om het dorpshuis blijvend in onze gemeenschap aanwezig te laten zijn. Bewoners geven aan dat de functie van het dorpshuis heel belangrijk is en willen dat de activiteiten in en rondom de Wildebras worden voortgezet en door de gemeente wordt ondersteund. Die ondersteuning bestaat onder meer uit het opzetten en financieren van een plan voor de renovatie van de speeltuin bij de Wildebras. Speeltoestellen zijn verouderd en voldoen niet allemaal meer aan de huidige veiligheidseisen. De ruimte bij de kinderboerderij wordt niet meer gebruikt en mag een andere inrichting krijgen. Er ontbreekt een speelvoorziening voor de leeftijdsgroep 12+. De gemeente heeft begin 2018 aangegeven dat zij die ondersteuning wil geven in overleg met het bestuur van de Wildebras, de Dorpsraad en bewoners. De gemeente stelt voor om als eerste het gebied rondom de Wildebras aan te pakken. Het stuk grond, waar voorheen de kinderboerderij was gevestigd, wil het bestuur van de Wildebras teruggeven aan de gemeente. De gemeente heeft verklaard dat men voornemens is om de grond terug te nemen maar dat de grond dan wel in de oorspronkelijk staat wordt teruggebracht. De gemeente en het bestuur hebben overeenstemming over wat het bestuur zelf gaat weghalen en wat de gemeente voor zijn rekening neemt. Dit kan in 2018 tot stand worden gebracht.

Het verenigingsleven van Zwaagdijk-West wordt gevraagd wat hun doelstellingen zijn voor de lange termijn en wat men daarvoor nodig heeft. Dit laatste is de verantwoordelijkheid van de Dorpsraad. In 2019 maakt de Dorpsraad een analyse en presenteert de bevindingen in een rapport.

Veiligheid

De verkeersveiligheid voor kinderen en ouders bij de basisschool is niet optimaal. Het verzoek om een oversteekplaats is begin 2018 gehonoreerd. Andere problemen zijn de toegankelijkheid van het gebied voor rolstoelen en kinderwagens, het ontbreken van een voetpad en een tekort aan parkeerplaatsen bij de school. De schoolbus die de leerlingen naar de gymzaal brengt, staat op een onveilige plaats. De inrichting van het gebied kan worden geoptimaliseerd. Er moet aandacht blijven voor de snelheidremmende maatregelen. Dit zou al in 2018 kunnen worden uitgevoerd. Tussen de school en de Balkweiterhoek en de Klokkeweit is geen voetpad. De schoolkinderen lopen op het fietspad en dat geeft vaak onveilige situaties. De voetpaden langs de Balkweiterhoek zijn in slechte staat. De bewegwijzering van de Balkweiterhoek voor het doorgaande (fiets)verkeer moet duidelijker. De Dorpsraad is van mening dat een voetpad moet worden gerealiseerd tussen de school en de twee nieuwbouwwijkjes.

Openbaar vervoer

Er is geen buslijn die Zwaagdijk-West aan doet. Enkele jaren geleden is de buurtbus een andere route gaan rijden. Daardoor heeft Zwaagdijk-West momenteel geen enkele vorm van openbaar vervoer. De buurtbus had een belangrijke functie, vooral voor dorpsbewoners zonder eigen vervoer. De Dorpsraad vindt het belangrijk dat gekeken kan worden hoe de buurtbus opnieuw Zwaagdijk-West kan aandoen. Een lid van de Dorpsraad neemt zitting in de vervoerscommissie van de gemeente en aandringen op een verbinding met het station van Hoorn.

Zorg en welzijn

In onze dorpsvisie is aandacht voor zorg en welzijn. Een deel van de zorg onder de WMO-wetgeving is de verantwoordelijkheid van de gemeente. Vooral voorzieningen in en om het huis, huishoudelijke hulp, hulpmiddelen, tegengaan van eenzaamheid, begeleiding en dagbesteding, ondersteuning van mantelzorgers en een beschermde woonomgeving voor mensen met een psychische stoornis. De twee meest kwetsbare groepen zijn jongeren met een psychische stoornis en kwetsbare ouderen. Naast de WMO-zorg bestaat de reguliere zorg. Het is voor een dorp van belang dat alle partijen nauw met elkaar samenwerken. Het bestaande zorgteam voor Zwaagdijk-West kan zichtbaarder worden voor de bevolking en er is veel aan gelegen dat nauw wordt samengewerkt met de reguliere zorg. Zo kan de indicatiestelling voor WMO hulp beter verlopen via de reguliere zorg dan dat daar een apart keukentafelgesprek voor nodig is. Een plan daarvoor, zowel het verhogen van de zichtbaarheid als de samenwerking met de reguliere zorg en de indicatiestelling, wordt in nauw overleg met de Dorpsraad tot stand gebracht.

Vitale kernen Medemblik 2017

Zwaagdijk-West

ACHTERGROND

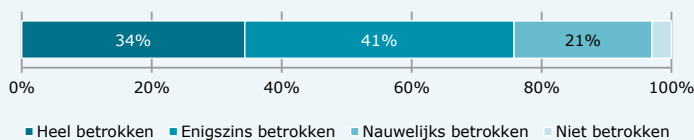
De kernraden zijn – in samenwerking met bewoners en met de gemeente Medemblik – bezig met het opstellen van de kernvisies. Deze kernvisies zijn gericht op het verbeteren van het wonen en leven binnen de kern. Om ook de ervaringen en ideeën van bewoners mee te nemen is een vragenlijst uitgezet in alle kernen van Medemblik. In deze factsheet worden de resultaten Zwaagdijk-West beschreven.

In Zwaagdijk-West zijn 203 bewoners uitgenodigd om de vragenlijst (schriftelijk of online) in te vullen. Van hen hebben 73 meegedaan aan het onderzoek.* Dit is een respons van 36 procent en voldoende om betrouwbare uitspraken te kunnen doen. Daarnaast zijn de resultaten gewogen op leeftijd en geslacht om onder- en oververtegenwoordiging op basis van deze kenmerken te voorkomen.

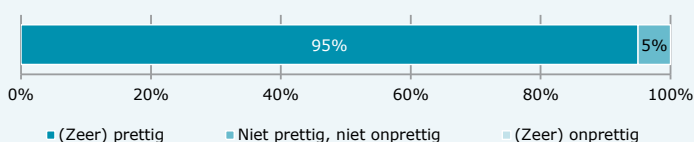

LEEFBAARHEID

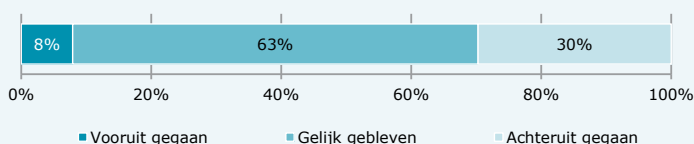
Hoe betrokken voelt u zich bij deze kern?

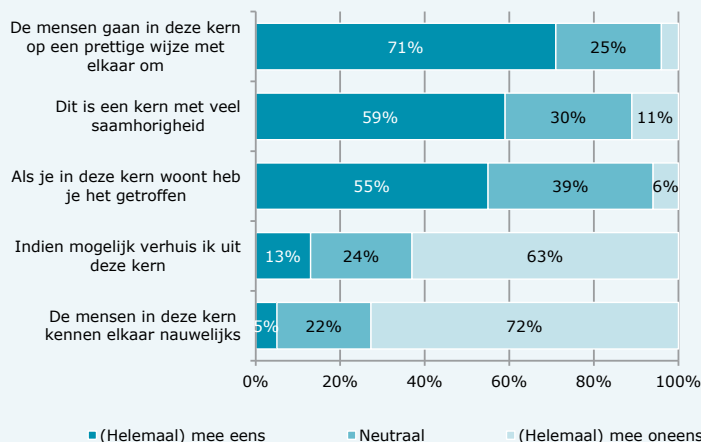
Hoe prettig vindt u uw directe woonomgeving?

Is uw kern het afgelopen jaar vooruit of achteruit gegaan?

In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen?

Rapportcijfers voor de woonomgeving

- 7,1** Groenvoorzieningen
- 7,2** Kwaliteit
- 7,1** Sfeer
- 7,8** Uitstraling van de eigen woning
- 7,1** Veiligheid
- 5,9** Verkeersveiligheid

Ideeën en suggesties van bewoners om woonomgeving te verbeteren

- "Speeltuinen vernieuwen. Deze is heel oud en onveilig."
- "Een echt park maken. Nu is er alleen maar gras met een paadje ertussen."
- "Graag controle op snelheid auto's."
- "Meer voorzieningen voor jongeren. Het buurthuis dat er nu is doet goed zijn best, maar spreekt slechts een klein deel van de jongeren aan."

En verder...

- Inwoners zijn in hun directe woonomgeving positief over het contact met de bewoners, het landelijke karakter en de rust.
- Van de inwoners voelt 19% zich wel eens onveilig in de kern. Dit komt vooral door inbraken en het verkeer.

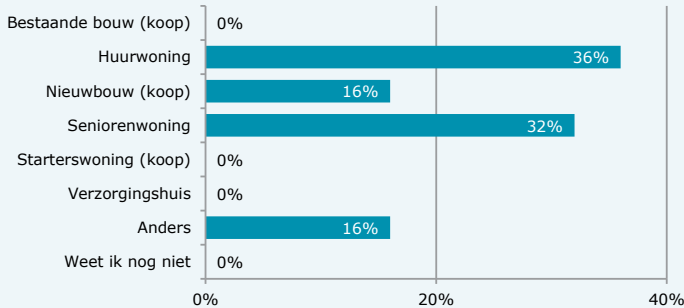
Vitale kernen Medemblik 2017

Zwaagdijk-West

WONEN

Inwoners die in de komende vijf jaar (waarschijnlijk) binnen Zwaagdijk-West willen verhuizen, verhuizen het liefst naar:**

Verhuisplannen en -mogelijkheden

- **12%** van de inwoners wil (waarschijnlijk) in de komende vijf jaar verhuizen binnen Zwaagdijk-West.
- **0%** van de inwoners die willen verhuizen ziet hiervoor zeker mogelijkheden, **28%** ziet beperkte mogelijkheden en **72%** helemaal niet.**
- **66%** van de inwoners geeft aan dat zijn / haar woning geschikt is om tot op hoge leeftijd te bewonen (eventueel met kleine aanpassingen).

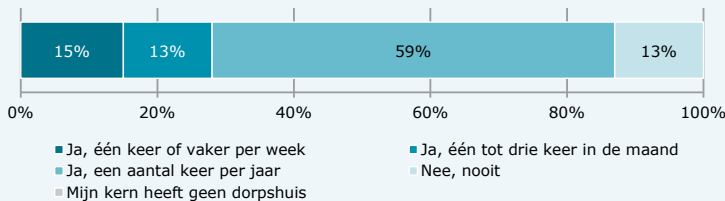

VOORZIENINGEN

Inwoners geven een gemiddeld rapportcijfer van **4,7** voor de voorzieningen in hun woonomgeving.

42% van de inwoners mist een belangrijke voorziening in de directe woonomgeving. Hierbij gaat het vooral om openbaar vervoer en winkels.

Bezoekt u het dorps huis in uw kern wel eens?

Tevredenheid over aanwezigheid voorzieningen in de directe woonomgeving

Top 3 meest tevreden

- 62%** School
- 58%** Parkeervoorzieningen
- 54%** Toegankelijke voetpaden

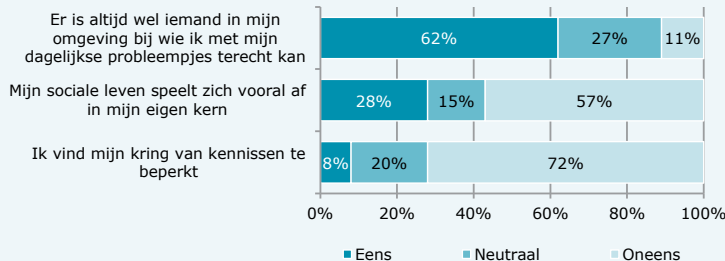
Top 3 minst tevreden

- 75%** Openbaar vervoer
- 44%** Winkels voor dagelijkse boodschappen
- 38%** Voorzieningen voor jongeren

PARTICIPATIE

In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen?

En verder...

- **65%** van de inwoners is betrokken bij een vereniging of club.
- **53%** is op een of andere manier actief als vrijwilliger.
- **38%** is het afgelopen jaar actief geweest in Zwaagdijk-West om de leefbaarheid en/of veiligheid te verbeteren (**22%** heeft interesse).
- **73%** heeft het afgelopen jaar deelgenomen aan activiteiten in Zwaagdijk-West (**10%** heeft interesse).

